

ЛЕКЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ
з навчального предмета

**«ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОЇ
ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Тема № 8 : *Повідомлення про підозру*
(2 години)

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1.Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру.
Випадки повідомлення про підозру.

2.Зміст і форма письмового повідомлення про підозру.

3.Процесуальний порядок повідомлення про підозру.
Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.
Права підозрюваного та їх роз'яснення.

1.Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру.

повідомлення особи про підозру - це рішення, яке приймає прокурор або слідчий за погодженням з прокурором до закінчення розслідування у кримінальному провадженні.

Після отримання повідомлення про підозру конкретна особа набуває статусу підозрюваного.

Після повідомлення особи про підозру слідчий набуває права клопотати про застосування до підозрюваного заходів забезпечення кримінального провадження:

- 1) виклик слідчим, привід;
- 2) накладення грошового стягнення;
- 3) тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом;
- 4) відсторонення від посади;
- 5) тимчасовий доступ до речей і документів;
- 6) тимчасове вилучення майна;
- 7) арешт майна;
- 8) затримання особи;
- 9) запобіжні заходи.

Повідомлення про підозру обов'язково здійснюється у наступних випадках:

- 1) у разі затримання особи на місці вчинення кримінального правопорушення чи безпосередньо після його вчинення;
- 2) у разі обрання до особи одного з передбачених КПК запобіжних заходів;
- 3) у разі наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення

Під достатніми доказами відносно акту повідомлення особи про підозру слід розуміти достовірні відомості, зібрані, перевірені і оцінені слідчим у встановленому законом порядку, які в своїй сукупності приводять до єдиного висновку на даний момент розслідування про те, що конкретна особа вчинила кримінальне правопорушення, яке передбачене КК України, і не підлягає звільненню від відповідальності за нього.

2. Зміст і форма письмового повідомлення про підозру

Письмове повідомлення особи про підозру особи складає прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

Повідомлення має містити такі відомості:

- 1) прізвище та посаду слідчого, прокурора, який здійснює повідомлення;
- 2) анкетні відомості особи (прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, місце проживання, громадянство), яка повідомляється про підозру;
- 3) найменування (номер) кримінального провадження, у межах якого здійснюється повідомлення;
- 4) зміст підозри;
- 5) правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;
- 6) стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, у тому числі зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру;
- 7) права підозрюваного;
- 8) підпис слідчого, прокурора, який здійснив повідомлення.

3.Процесуальний порядок повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

Підозрюваний викликається до слідчого, прокурора шляхом вручення повістки про виклик, надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, здійснення виклику по телефону або телеграмою.

У разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй вручається під розписку дорослому члену сім'ї особи чи іншій особі, яка з нею проживає, житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи.

Підозрюваний зобов'язаний з'явитися за викликом слідчого у призначений строк. В разі неявки без поважних причин підозрюваний підлягає приводу.

Поважними причинами неявки підозрюваного до слідчого в призначений строк визначаються у ст. 138 КПК:

- 1) затримання, тримання під вартою або відбування покарання;
- 2) обмеження свободи пересування внаслідок дії закону або судового рішення;
- 3) обставини непереборної сили (епідемії, військові події, стихійні лиха або інші подібні обставини);
- 4) відсутність особи у місці проживання протягом тривалого часу внаслідок відрядження, подорожі тощо;
- 5) тяжка хвороба або перебування в закладі охорони здоров'я у зв'язку з лікуванням або вагітністю за умови неможливості тимчасово залишити цей заклад;
- 6) смерть близьких родичів, членів сім'ї чи інших близьких осіб або серйозна загроза їхньому життю;
- 7) несвоєчасне одержання повістки про виклик;
- 8) інші обставини, які об'єктивно унеможливають з'явлення особи на виклик.

Закон не визначає, коли саме особу потрібно повідомити про підозру, однак містить правило, згідно з яким повідомлення про підозру повинно бути вручено підозрюваному в день його складання слідчим або прокурором. У випадку неможливості такого вручення, воно здійснюється у спосіб, передбачений КПК для вручення повідомлень.

У разі тимчасової відсутності особи, якій необхідно повідомити про підозру, за місцем проживання, письмове повідомлення про підозру для його передачі підозрюваній особі вручається:

- 1) під розписку дорослому члену сім'ї підозрюваної особи, чи іншій особі, яка з нею проживає;
- 1) житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання підозрюваної особи;
- 2) адміністрації за місцем роботи підозрюваної особи;

Водночас, потрібно розуміти, що повідомлення особи про підозру має бути здійснене слідчим вчасно. За такої умови повідомлення про підозру є гарантією реалізації принципу забезпечення підозрюваному права на захист.

Затриманій особі, повідомлення про підозру повинно бути вручено не пізніше 24 годин з моменту її затримання. У разі, якщо затриману особу впродовж 24 годин з моменту затримання не буде повідомлено про підозру, така особа підлягає негайному звільненню (ч.3 ст. 278 КПК).

Захисник може бути залученим до участі у кримінальному провадженні у будь-який момент підозрюваним, його законними представниками, а також іншими особами за проханням чи згодою підозрюваного. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд зобов'язані надати затриманій особі чи особі, яка тримається під вартою, допомогу у встановленні зв'язку із захисником або особами, які можуть запросити захисника, а також надати можливість використати засоби зв'язку для запрошення захисника.

Згідно ст. 52 КПК, присутність захисника під час повідомлення про підозру є обов'язковою щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.

Обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні:

1) щодо осіб, які підозрюються або обвинувачуються у вчиненні кримінального правопорушення у віці до 18 років, - з моменту встановлення факту неповноліття або виникнення будь-яких сумнівів у тому, що особа є повнолітньою;

2) щодо осіб, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів виховного характеру, - з моменту встановлення факту неповноліття або виникнення будь-яких сумнівів у тому, що особа є повнолітньою;

3) щодо осіб, які внаслідок психічних чи фізичних вад (німі, глухі, сліпі тощо) не здатні повною мірою реалізувати свої права, - з моменту встановлення цих вад;

4) щодо осіб, які не володіють мовою, якою ведеться кримінальне провадження, - з моменту встановлення цього факту;

5) щодо осіб, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішується питання про їх застосування, - з моменту встановлення факту наявності в особи психічного захворювання або інших відомостей, які викликають сумнів щодо її осудності;

6) щодо реабілітації померлої особи - з моменту виникнення права на реабілітацію померлої особи.

Відмова підозрюваного від захисника повинна відбуватися виключно в присутності захисника після надання можливості для конфіденційного спілкування. Відмова або заміна захисника повинна бути зафіксована у протоколі процесуальної дії.

Перед повідомленням про підозру, слідчий зобов'язаний роз'яснити підозрюваному його права передбачені ст. 42 КПК.

Підозрюваному вручається «пам'ятка про процесуальні права та обов'язки підозрюваного» яку підписує підозрюваний та слідчий. Про вручення зазначеної пам'ятки та роз'яснення прав підозрюваному зазначається і в письмовому повідомленні про підозру, що підтверджується підписом підозрюваного.

Дякую за увагу!